

Cine a fost Nicu Ceaușescu? Ispita comunismului dinastic (VI)

Cum spuneam, acest serial este despre memorie și istorie. Anul 1958 inaugura prăbușirea politică a tatălui meu.

Anchetat sub acuzația de fracționism, fostul veteran și mare mutilat al Războiului Civil din Spania, director adjunct al Editurii Politice, șeful catedrei de socialism științific a Universității "C. I. Parhon" din București, era exclus din PMR în februarie 1960 într-o ședință desfășurată la editura unde lucrase începând din 1948. Din momentul declanșării anchetei (condusă de vicepreședintele Comisiei Controlului de Partid, generalul de securitate Janos Vincze, cunoscut și ca Ion Vințe), tatăl meu a fost tratat ca un paria de foștii camarazi. Cu foarte puține excepții (familia Văleanu, familia Francisc și Aurelia Mihai, farmacistă Sanda Sauvard, prietena mamei mele din anii Războiului Civil și, firește, rudele apropiate) nimeni nu ne mai călca pragul casei. Sora mea Rodica era bună prietenă cu Gabi Gavriliuc, fiica lui Mihai Gavriliuc, membru al CC, adjunctul lui Drăghici la MAI și șeful DIE (înaintea lui Nicolae Doicaru). Mergeam împreună cu ea la Gabi acasă, pe Muzeul Zambaccian, generalul Gavriliuc părea afabil. În 1960 era el însuși exclus din PMR sub acuzația că a tăinuit legăturile din junețe cu Frățiile de Cruce. Fusesse unul dintre devotații membri ai înfiorătoarei Comisii a Controlului de Partid, acum căzuse el însuși victimă a Marelui Mecanism. A fi exclus din partid echivala cu o excomunicare. Simplul "Bună ziua" adresat unui exclus implica un mare risc.

Spun asta pentru că, în perioada 1963-,64, când tatăl meu era încă exclus din partid, Nicu a venit de câteva ori la mine, a stat la prânz, a mâncat omleta gătită de bunica. Este greu de crezut că nu se știa acasă unde merge, cu cine se vede, cu cine se plimbă. Tatăl meu m-a chemat într-o seară și, pe un ton cât se poate de calm, mi-a spus: "Ar fi preferabil să te întâlnești cu Nicu Ceaușescu în altă parte, nu la noi acasă. Sunt cărți și reviste de tot felul aici, cine știe ce va povesti el acasă". Am înțeles, m-am conformat, Nicu nu a mai trecut pe la noi. Am mers însă eu cu el la ștrand, prin parcuri, cu bicicletele la Băneasa, conversând despre tot ce puteau discuta doi adolescenți la vârsta de 13 ani. Îmi povestea despre filmele occidentale pe care le vedeau la studioul "Sahia", inclusiv "West Side Story", unul din filmele sale favorite.

Mama lui Nicu era cea mai bună prietenă a Nataliei, mama Lenei Răutu. Le vedeam plimbându-se pe "Jdanov" (rebotezat Primăverii după 1962) pe Stela Moghioroș, Elena Ceaușescu, Sanda Rangheț, Natalia Răutu și Tina Chivu. Am povestit acum câțiva ani, în "Almanahul Cațavencu" despre vizita mea cu Nicu la bunicii săi, în vila din curtea pe care o împărțeau cu familia celui mai proeminent fiu. Casele au fost demolate la sfârșitul anului 1964, au fost construite în loc vilele din Bulevardul Primăverii 50 (aceasta a fost adresa oficială a lui Nicolae și a Elenei Ceaușescu până în clipa căderii regimului).

A propoz de plimbări, eram cu toții înnebuniți să mergem cu bicicleta. Mărcile de biciclete erau indicatori de statut. Copiii de ștăbi aveau biciclete Peugeot, Oscar Egg și Condor, cumpărate de la Gospodăria de Partid, de unde achiziționau, pe prețuri de nimic, haine, încălțăminte și câte altele. Dacă aveai noroc și părinții aveau ceva bani, nu puteai spera decât la o bicicletă "Dinamo", "made in DDR". Mulți colegi de la "28" și "24" nici măcar nu aveau bicicletă. Ar mai fi

de povestit despre deschiderea patinoarului "Floreasca" și etalarea patinelor străine de către odraslele nomenclaturii. Veneau acolo copiii Licăi Gheorghiu, Sanda, Ghiță și Mândra. Veneau Maia Patilineț, supraponderalul Florin Dănălache, fiul monstrului de la Capitală, Zoia Ceaușescu, cred că și Bebe Gaston (Ileana Marin), fiica boss-ului Planificării.

Altminteri un copil sfios, rezervat, cu explozii imprevizibile de nervozitate agresivă, Nicu era fericit pe bicicletă. Bântuia cartierul în lung și-n lat. La vremea respectivă (și mulți ani după aceea) avea obiceiul să-și sugă degetul. Mai târziu, lacheii care îl linguseau cu nerușinare, aparatcicii UTC-ului, îl porecliseră "degetarianul". Unul dintre efecte a fost deformarea danturii, o împingere în față a dinților de pe maxilarul superior. Am avut ocazia să citesc, în perioada lucrului la "Raportul Final", documente semnate de șeful Sectorului Special (grupul select de medici ai protipendadei), doctorul Vsevolod Bilyk, legate de călătoriile lui Nicu, prin 1961-'62, pentru tratament dentar în Elveția. Mergea acolo împreună cu mama sa, de care a fost întotdeauna extrem de legat.

<http://www.evz.ro/detalii/stiri/senatul-evz-cine-a-fost-nicu-ceausescu-ispita-comunismului-dinastic-vi-949307.html>